

Verslag omgevingswerkgroep Steyl-Maashoek

van Edmar Steneker
onderwerp Omgevingswerkgroep dijkversterking Steyl-Maashoek
datum 10 januari 2018
plaats Steyl

aanwezig Christine Jansen (gemeente Venlo), Kees Dorst (Waterschap Limburg), Edmar Steneker (Waterschap Limburg)

Inleiding

Edmar Steneker heet iedereen welkom. Naar aanleiding van de informatiebijeenkomst op 30 november 2017 was er vanuit de omgeving behoefte om met het Waterschap bij te praten over de presentatie die toen gegeven is. Er is geen agenda. De aanwezigen geven aan dat zij de presentatie van 30 november jl. graag nogmaals willen horen. De omgevingswerkgroep heeft vooraf een aantal vragen, hun belang en visie naar het waterschap toegestuurd (= een veilige dijk met behoud van zichtlijnen en beschermingsniveau). In de presentatie wordt geprobeerd hier zoveel mogelijk op aan te sluiten.

Presentatie

Kees geeft onder andere een toelichting op de uitkomsten van de faalkansberekeningen en mogelijke typen keringen die nader worden onderzocht. Alles staat nog open. Wel zal de drempel – ongeacht welke type kering (met volledig zichtbehoud) er uiteindelijk wordt gekozen – aanzienlijk omhoog moeten. Voor demontabele wanden geldt dat er veel menselijk handelen bij komt kijken. Dit betekent een hoge faalkans en daarmee een hogere drempel.

Kees geeft ook een toelichting op de verkenning naar de effecten en haalbaarheid van een nieuw alternatief waardoor de vaste keermuur bij de Brink minder verhoogd hoeft te worden. Het gaat om het 'losknippen' van de waterkering bij Steyl-Maashoek van de rest van Venlo. Dit zou betekenen dat een nieuwe dijk tussen Venlo en Steyl wordt aangelegd om beide gebieden te scheiden, een zogenaamde compartimenteringskering. Het grootste effect op de drempelhoogte wordt behaald als compartimentering gecombineerd wordt met normverlaging van Steyl-Maashoek. De resultaten van deze verkenning worden in de Stuurgroep Noordelijke Maasvallei besproken. Daarna is duidelijk of deze compartimenteringskering verder uitgewerkt en onderzocht moet worden. Als dit geval is, dan zal het Waterschap een intensief gebiedsproces starten met de omgeving / inwoners van Steyl-Maashoek.

Vragen / opmerkingen

Tijdens de bijeenkomst zijn zorgen geuit en vragen gesteld over de hoogte van de nieuwe waterkering. Deze en andere onderwerpen worden hieronder samengevat weergegeven.

Vraag: Op 30 november is aangegeven dat de maximale hoogte van de waterkering NAP +21.60m (kruinhoogte) moet worden. Klopt het dat dit 2.35 meter meer is dan het hoogwater van jaren 90?

Antwoord: Bij benadering klopt dit, maar of dit precies 2,35 m meer is dan het hoogwater in de jaren '90 kan niet bevestigd worden. Overigens zal de maatgevende waterstand bij de kruinhoogte van NAP +21,6m circa NAP + 21m zijn in verband met de golfoverslag.

Vraag: De hoogte van de huidige drempel is ongeveer NAP +18m. Is een zelfsluitende waterkering met kruinniveau op NAP +21.60m technisch wel mogelijk? Een kering van 3,6 meter boven de grond betekent dat je ook ongeveer 4 meter de grond in moet gaan. Een zelfsluitende kering van 4 meter is nog nooit ontworpen of gebouwd.

Antwoord: De vraag is terecht. Wij zijn hierover in gesprek met Ageres die al bezig is een kering van 3 meter hoog te ontwerpen. Voorsnog laat het waterschap dit alternatief daarom niet vallen. Hier liggen bovendien mogelijkheden voor adaptief bouwen, d.w.z. met een zichtperiode van 50 jaar waardoor het kruinniveau iets lager kan zijn. Een diepe constructie in de ondergrond wordt technisch niet als een probleem gezien.

Vraag: Gaan we in Nederland overal dijken bouwen en hoe zit het met Ruimte voor de Rivier?

Antwoord: In Nederland gelden twee principes voor het halen van de waterveiligheidsdoelstelling, het bouwen van dijken en rivierverruiming. In het HWBP dijkversterkingsprogramma neemt het waterschap bij de bepaling van de maatgevende waterstanden de Ruimte voor de Rivier-maatregelen mee die reeds gerealiseerd of vergund zijn. Van de overige Ruimte voor de Riviermaatregelen in het Deltaprogramma zijn nog geen zicht op realisatie. Nadeel van dit soort maatregelen (dijk terugleggingen en geulen aanleggen) is dat de kosten daarvan hoog zijn en maar relatief weinig doen in waterstandsverlaging. De kosten voor het uitvoeren van alle rivier verruimende maatregelen in de Maas bedragen circa € 857 miljoen. Voor Steyl levert dit maar ongeveer een halve meter waterstandsverlaging op. Met andere woorden, dit biedt geen oplossing voor de dijkversterking bij Steyl-Maashoek.

Vraag: De gronden binnendijks liggen relatief laag. Helpt het om deze gronden op te hogen (bijvoorbeeld De Brink), dan heb je alweer een halve meter gewonnen. Heeft dat invloed op de drempel?

Antwoord: Dat helpt alleen voor piping, niet voor het faalmechanismen hoogtetekort en betrouwbaarheid sluiting. Voor hoogtetekort en betrouwbaarheid sluiting zit de oplossing in de kruinhoogte dan wel de drempelhoogte.

Vraag: Hoe ziet compartimentering eruit? En kan een verhoging ook een weg zijn?

Antwoord: Aan de hand van de iViewer wordt een toelichting gegeven op de compartimentering. Mogelijke locaties worden getoond en er wordt uitgelegd welke relatie dit heeft met Venlo. Er zijn nog berekeningen nodig om de hoogte van de nieuwe compartimenteringskering te kunnen bepalen. Een weg kan inderdaad ook als dijk fungeren, zolang deze hoog genoeg ligt.

Vraag: Wat is de relatie met aangrenzende tracés, keringen die lager zijn in de komende jaren?

Antwoord: De huidige kering is afgekeurd op hoogte, betrouwbaarheid sluiting en piping. Met name vanwege piping en betrouwbaarheid sluiting is er sprake van een urgentie om de kering te versterken. Onder de huidige drempel van het demontabele deel zit geen damwand.

Waar we een dijkversterking uitvoeren doen we dit integraal en betrekken we alle faalmechanismen, ook hoogte. Alleen verstevigen van de huidige kering is geen optie omdat de betrouwbaarheid

sluiting ook niet voldoet. We kijken naar een integrale oplossing voor de lange termijn vanuit efficiëntie en vanuit kosten (we doen het in 1x goed. De minister zal hier ook nooit toestemming voor geven, het geld kan immers maar 1 keer worden uitgegeven. Een mogelijk oplossing is het bouwen in fasen (adaptief bouwen met kortere zichtperiode); de constructie in de ondergrond wordt wel voorbereid op de langere termijn (100 jaar), maar het kruinniveau wordt voorlopig op zichtperiode van 50 jaar uitgelegd.

Kees oppert een idee om te werken met een tijdelijke vaste kering en vraagt de aanwezigen wat zij hiervan vinden. Het idee is om een demontabele kering bij aanvang van het hoogwaterseizoen op te bouwen (okt-november), en in het voorjaar (maart-april) weer af te breken. Nadeel is dat je de gehele winter (5-6 maanden) tegen een scherm aan kijkt, in het voorjaar en zomer is het uitzicht vrij. De faalkans per sluitvraag wordt daarmee nagenoeg 0 (afgezien van zomersluitingen). Enkele aanwezigen reageren dat ze hier niets voor voelen, is volgens hen slecht voor het toerisme. Idee wordt geopperd om deze demontabele wand in glas uit te voeren. Misschien is het dan wel haalbaar. Vraag: is er zomers geen hoog water? Antwoord: Jawel, maar dat is zelden zo hoog als in het hoogwaterseizoen (oktober-april).

Er wordt een alternatief genoemd voor een opslag van materiaal in Steyl (op locatie) om faalkans naar beneden te brengen. Dit is één van de optimalisaties van de faalkansanalyse die het waterschap al bestudeert.

Vraag: Heeft de lengte van de kering ook invloed op de (drempel) hoogte? Kunnen alle coupures in Venlo niet worden weggehaald? Er zijn locaties waarvan je je af kan vragen waarom het er demontabel is.

Antwoord: de lengte van de kering maakt wel uit, maar niet heel veel. Alle coupures in een dijktraject bepalen samen de betrouwbaarheid sluiting. Minder coupures of minder lage drempels in een dijktraject heeft zeker invloed op de betrouwbaarheid sluiting. Dit geldt ook voor de coupure bij de Jochumhof. Ook dit is één van de optimalisaties van de faalkansanalyse die het waterschap al bestudeert.

Vraag: hoe ziet het proces de aankomende maanden eruit?

Antwoord: De resultaten van de verkenning naar een mogelijke compartimentering worden op 7 februari 2018 in de Stuurgroep Noordelijke Maasvallei besproken. Daarna is duidelijk of de compartimentering verder uitgewerkt en onderzocht gaat worden. Als de Stuurgroep instemt met een uitwerking van compartimentering, dan start het waterschap een intensief gebiedsproces met alle direct betrokkenen. We streven ernaar om voor de zomer 2018 een voorkeursalternatief te kiezen. Naar verwachting zal in het voorjaar een nieuwe bijeenkomst met de omgevingswerkgroep worden ingepland.

Vraag: Is er enig idee wanneer de schop de grond ingaat? Het wordt steeds uitgesteld.

Antwoord: Volgens planning start de realisatie vanaf 2020. Het Waterschap verkiest zorgvuldigheid in het voortraject voor snelheid, in de overtuiging dat dit later in het traject snelheid oplevert.

Afronding en sluiting

De aanwezigen geven aan dat zij het een goede bijeenkomst vonden en dat de vragen naar tevredenheid zijn beantwoord. Verder spreken enkele aanwezigen het vertrouwen uit naar het

waterschap in de zoektocht naar de laagste drempelhoogte. Dit is goed voor het vertrouwen. De bijeenkomst wordt gesloten.